

Stichting Scala
Opleidingsplan 2022
Voorschoolse Educatie voor pedagogisch medewerkers peuterspeelgroepen

Kwaliteitseisen met betrekking tot opleiding en scholing werken met VE:

- Op een groep waaraan voorschoolse educatie wordt aangeboden staat minimaal één beroepskracht per 8 kinderen. In groepen van 9 tot maximaal 16 kinderen staan twee beroepskrachten.
- De beroepskrachten hebben tenminste een opleiding gevolgd op PW3 niveau. Onderdeel van deze beroepsopleiding, vormt tenminste één module over het verzorgen van voorschoolse educatie. Als de beroepskracht niet deze module heeft gevolgd, bezit deze een bewijs dat specifieke scholing is afgerond over voorschoolse educatie.
- De beroepskrachten VE moeten aantoonbaar het officiële taalniveau 3F spreken en lezen beheersen.
- De houder van een kindercentrum of peuterspeelgroep waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks een opleidingsplan op waarin staat beschreven hoe de kennis en vaardigheden in voorschoolse educatie van beroepskrachten worden onderhouden.

VE wordt binnen de peuterspeelgroepen van St. Scala op 7 locaties uitgevoerd.

In Haulerwijk op psg 't Kwetternest,	5 dagen VE,
(op de tweede groep van het Kwetternest wordt geen VE aangeboden)	
In Oosterwolde op psg de Krullebaar,	5 dagen VE,
In Oosterwolde op psg Nijntje,	10 dagen VE (verdeeld over 2 groepen/ruimtes)
In Appelscha op psg Hummelhonk	5 dagen VE,
In Donkerbroek op psg Peuterpret	5 dagen VE,
In Oldeberkoop op psg Berend Botje	3 dagen VE,
In Waskemeer op psg De Boefkes	3 dagen VE.

Per dag wordt er 5,5 uur VE aangeboden aan peuters vanaf 2,6 jaar. VE peuters komen in totaal 3 dagen waardoor ze een aanbod hebben van 16,5 uur VE per week.

Op alle VE dagen zijn er 2 pedagogisch medewerkers op de groep, waardoor aan de begeleiding van twee beroepskrachten bij een groep van 9 tot maximaal 16 kinderen wordt voldaan. Wanneer er maximaal 8 peuters begeleiding geboden wordt, is er 1 pedagogisch medewerker samen met een vrijwilliger/stagiaire op de groep werkzaam.

De pedagogisch medewerkers op de VE groep zijn minimaal PW3 opgeleid, Nederlands op 3F niveau en in het bezit van een certificaat Piramide of begonnen met de Piramide training.

Evaluatie opleidingsplan 2021

De coaching van afgelopen jaar bestond uit het afronden van de training *Spelend leren, leren spelen* en individuele coachgesprekken. Door de coronamaatregelen is er een aanpassing geweest in de vormgeving van de training. Er was vanuit de medewerkers behoefte aan nog twee bijeenkomsten om de opgedane ervaringen uit te wisselen vanuit de onderzoeksvragen en het opgenomen beeldmateriaal van alle groepen. De training was veelal gericht op ervaren leren en uitwisselen van ervaringen. Alle medewerkers hebben na afloop het certificaat behaald. Alle pedagogisch medewerkers hebben ten minste 1x individuele coaching ontvangen. Daar waar nodig en vraag naar was hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden. Voor een verdere evaluatie van de coaching zie pedagogisch beleidsplan

In maart en september zijn er twee groepen Piramide cursisten gecertificeerd. De training bestaat uit een sterke theoretische basis, met veel praktijkgerichte opdrachten en coaching op de werkvloer. In september is er een nieuwe groep gestart. Zij zullen de training in oktober 2022 afronden.

In maart is er een bijeenkomst geweest over het strategisch beleid van Stichting Scala organisatie breed. De kernpunten zijn meegenomen in het teamplan peuterspeelgroepen. Dit teamplan bevat verschillende actiepunten waaraan gedurende het gehele jaar gewerkt is. De scholingen en trainingen maken daar onderdeel van uit.

In april zijn alle medewerkers geschoold in het werken met Piramide digitaal. Deze training bestond uit een herhaling van de basisprincipes van Piramide en de nieuwe manier van effectief plannen, invoegen van gedifferentieerde activiteiten, zorgen voor beredeneerd aanbod en het werken met digitale ontdekplaten. Dit was het startpunt waarna alle medewerkers zijn gestart met het gebruiken van Piramide Digitaal. Een nieuw systeem met meer aandacht voor effectief en beredeneerd plannen van activiteiten. Inmiddels wordt daar door alle groepen mee gewerkt. De training heeft plaatsgevonden in 3 groepen, waardoor er voldoende aandacht is geweest om aan te sluiten op persoonlijke vragen. De medewerkers die de Pilot in 2020 hebben gedraaid zijn en blijven ook in 2022 aanspreekpunt voor vragen/hulp. Het implementeren van deze nieuwe werkwijze zal ook in 2022 nog verder doorgezet worden.

We zijn één van de eerste organisaties die gestart is met Piramide Digitaal. We staan voor de implementatie in nauw contact met Piramide Nederland en delen onze ervaringen met andere aanbieders, op de website van Piramide Nederland wordt een video-opname hierover gedeeld ([klik hier voor de video opname](#)).

In 2022 zal er tevens contact zijn met Piramide Nederland om in gesprek te gaan over het kind volgsysteem wat momenteel bij hun in ontwikkeling is. Wij denken graag mee over aspecten die wij vanuit onze visie en ervaringen in de praktijk belangrijk vinden bij het kiezen van een gepast kind volgsysteem.

Tijdens het Pedagogisch medewerkers overleg heeft de werkgroep *Stimulering motorische ontwikkeling van het Jonge kind*, bestaande uit de buurtsportcoach en enkele pedagogisch medewerkers het handboek gepresenteerd met beweegactiviteiten passend bij de Piramide thema's. Er is een toelichting gegeven hoe er met dit handboek gewerkt kan worden. Pedagogisch medewerkers hebben het positief ontvangen en vinden het goed toepasbaar in de praktijk. Ze vinden het fijn dat er aansluiting is bij de thema's waarmee gewerkt wordt. Ook zal de buurtsportcoach met enige regelmaat activiteiten op de peuterspeelgroepen aan blijven bieden, om zo ook de pedagogisch medewerkers vanuit hun voorbeeldrol en expertise te adviseren en coachen in het aanbieden van beweegactiviteiten.

Tevens is er in dit overleg aandacht geweest voor de evaluatie van mentorschappen. Het werken met mentorschappen wordt door iedereen positief ervaren. Het veranderen van mentor bij personele wisseling is daarbij wel een aandachtspunt. De overdracht van mentor op mentor vraagt om een goede communicatie richting alle betrokkenen. Er zijn locaties die de mentorgesprekken op vaste momenten in het jaar plannen, op andere locaties worden de mentorgesprekken gevoerd om het half jaar vanaf de start van de peuter. Deze optie wordt door anderen naar aanleiding van deze evaluatie ook uitgetoetst.

In mei vond de borging groepsmanagement, tutores en pientere kinderen plaats. De borging vond digitaal (conform de geldende Corona maatregelen) plaats in twee groepen. Het was een bijeenkomst met een afwisseling van theorie en actieve werkvormen. Het uitwisselen van ervaringen wordt door pedagogisch medewerkers als zeer prettig en leerzaam ervaren. Het belang van een goede groepsmanagement is iedereen bekend en daar wordt ook hard aan gewerkt. Hierin zijn kleine verschillen zichtbaar, maar iedereen heeft de juiste afspraken met elkaar en een leidend dagritme vastgesteld waaruit effectief gewerkt kan worden.

Voor de tutoring is het gezamenlijk zoeken naar de meest effectieve manier. De pre-teaching is extra belicht omdat het kansen biedt in de brede ontwikkeling van het kind en veelal goed in te voeren is in het dagritme van de groepen. Met deze nieuwe inzichten vanuit pre teaching wordt op de groepen naar aanleiding van de borging druk geëxperimenteerd. De implementatie en vormgeving van deze andere tutor wijze vraagt nog wel extra tijd en zal voortgezet worden in 2022. Dit geldt tevens voor het aanbod voor pientere peuters. Hier is meer aandacht voor gekomen in de afgelopen jaren en kan in Piramide digitaal ook goed weggezet worden in het plannen van activiteiten. Enkele medewerkers vragen echter wel om meer handvatten. Hoe kunnen deze activiteiten het beste vormgegeven en begeleid worden? Er zijn hierover veel ervaringen en ideeën uitgewisseld en het aanbod vanuit Piramide is uitgebreid. Ook dit zal in 2022 nog extra doorontwikkeld worden. Omdat de borging als zeer waardevol wordt ervaren heeft de voorkeur deze in 2022 twee keer plaats te laten vinden.

In juni hebben we deelgenomen aan de workshop Schaduwkanten van het ouderschap. Een interactieve workshop die werd aangeboden door C4Youth in samenwerking met Vonk, regionaal leernetwerk veilig opgroeien.

Er is stilgestaan bij de schaduwkanten die onvermijdelijk bij de opvoeding horen en waar alle ouders een keer mee geconfronteerd worden. Zogenaamde risicofactoren en beschermende factoren hebben invloed op de manier hoe ouders hiermee omgaan. Door laagdrempelig in contact te blijven met ouders en oprecht betrokken te zijn, kun je als professional beter inspelen op situaties wanneer zich deze schaduwkanten binnen een gezin voordoen. Met elkaar is er een profielschets gemaakt: aan welke eigenschappen en vaardigheden moet je als professional voldoen om dit contact laagdrempelig en oprecht betrokken te maken? In 2022 vindt hier nog een follow up van plaats.

Tevens heeft in juni de evaluatie VVE thuis plaatsgevonden. Vanuit elke VVE thuis locatie is daarbij een medewerker aanwezig. Het is een kritische terugblik op de bijeenkomsten van het afgelopen jaar. Er is dit jaar een promotiefilmpje ontwikkeld, waardoor ouders nog beter ingelicht kunnen worden over wat VVE thuis inhoudt. VVE thuis wordt aan alle ouders aangeboden waarvan hun peuter in aanmerking komt voor VVE thuis. Er is afgelopen schooljaar meer uitval geweest van ouders, aandachtspunt voor PM'ers om regelmatig te blijven vragen naar de voortgang van de VVE thuis activiteiten.

Tijdens de team overleggen is er een terugkoppeling geweest op de borgingsbijeenkomst differentiëren, tutores en pientere kinderen. Alle locaties schrijven een plan van aanpak in hun teamplan om het tutores en het aanbod voor pientere kinderen effectief in te kunnen zetten.

Ook is uitgewisseld wat de locaties doen om ouders betrokken te houden bij de Piramide thema's. Deze werkwijzen kunnen zo organisatie breed worden ingezet.

Op 18 Augustus hebben we met het team van alle pedagogisch medewerkers, pedagogisch coaches, leidinggevende peuterspeelgroepen en Piramide trainer een teamdag georganiseerd. Een fijne en productieve start van het nieuwe schooljaar. Deze stond in het teken van verbinding en samenwerking. Tussendoor kwamen belangrijke aspecten van methodisch werken met Piramide aan bod en hebben we doormiddel van stellingen de speerpunten van het pedagogisch beleidsplan uitgebreid besproken. Aan het eind van de teamdag hebben de teams hun locatie gebonden teamplannen besproken en aangepast. Deze heeft gedurende het schooljaar leidraad gevormd voor de teams en is in team overleggen en resultaatgesprekken met leidinggevende geëvalueerd en waar nodig aangepast/aangevuld.

Voor de nieuwe medewerkers is er in september een trainingsavond mentorschappen, toetsen en oudergesprekken georganiseerd. Een informatieve bijeenkomst over de manier van werken rondom deze thema's. Naast informatief was het ook een interactieve avond. Er was veel ruimte voor het uitwisselen van ervaringen en stellen van vragen. Ook is er geoefend met het afnemen van de peuter Cito toetsen. De thema's van deze avond worden in de Piramide training nogmaals herhaald.

De training Spelend leren in September is weer fysiek opgepakt. De opdrachten die door de lockdown geheel zelfstandig zijn gemaakt zijn in deze bijeenkomst uitgebreid besproken en tevens zijn de persoonlijk ontwikkelingsplannen verder vormgegeven. Daarnaast is er aandacht geweest voor het observeren van de ontwikkeling van kinderen door de 7 verschillende brillen/competenties (sociaal, expressief, taal- en communicatief, cognitieve, motorisch- zintuigelijk, emotionele en morele competentie). Alle medewerkers hebben in September hun certificaat van *Spelend leren, lerend spelen* in ontvangst mogen nemen. De afronding was een presentatie aan elkaar waarin het leerresultaat en de succeservaringen met elkaar gedeeld zijn, zodat deze Scala breed meegenomen kunnen worden.

Ook is er een start gemaakt met de training Gezonde kinderopvang. Deze training is in 2021 door ongeveer de helft van de pm'ers gevolgd, waarin alle locaties vertegenwoordigd waren. In 2022 zullen ook de rest van de medewerkers hierin geschoold worden. Tijdens deze bijeenkomsten werd er kennisgemaakt met de gezonde leefstijl in het algemeen. Wat verstaan we daaronder en hoe passen we dit zelf toe in ons dagelijkse leven. Daarnaast werd er gekeken hoe we dit kunnen toepassen in de praktijk op onze peuterspeelgroepen en hoe we de ouders hierbij kunnen betrekken. In januari gaat de werkgroep aan de slag met de punten die als eerste opgepakt kunnen worden.

In het pedagogisch medewerkersoverleg (PMO) is uitgebreid stilgestaan bij de ouder betrokkenheid. Door Corona was het niet mogelijk om ouders op de groep te ontvangen, dus zijn werkwijzen logischerwijs veranderd. De visie en het belang van ouderbetrokkenheid besproken en afspraken gemaakt m.b.t. het meedraaien van de ouder tijdens start VE groep en binnenkomen van ouders tijdens de spelinloop. Ook is het werken met piramide digitaal kort geëvalueerd. Dit zal in 2022 nog per team gedaan worden.

In de maand oktober zijn alle medewerkers geschoold in Kinder EHBO en BHV.

In November was de gemeentelijke VVE bijeenkomst het Jonge kind. Thema van de avond was: 'Investeer in de samenwerking met ouders voor optimale ontwikkelingskansen'. Gekozen is voor een digitale bijeenkomst, waardoor er ondanks de beperkende Corona maatregelen, toch verbinding kon worden gemaakt tussen verschillende professionals. Er was een ruime opkomst

vanuit onder andere het onderwijs, kinderopvang, JGZ, Buurtsport en gezinsgerichte Stapprogramma's/VVE Thuis. Het was een informatieve en interactieve avond waarin succeservaringen gedeeld konden worden om de ouderbetrokkenheid ten behoeve van de ontwikkeling van het kind te vergroten. Meerdere malen gingen de professionals in kleine groepen uiteen om casussen en ervaringen aan de hand van verschillende werkvormen te bespreken. Gastspreker tijdens deze avond was Ilona Slomp, initiatiefnemen van Veerkrachtige ouders. Zij heeft als ervaringsdeskundige iedereen meegenomen in haar verhaal over het belang van oprechte betrokkenheid bij ouders. Tevens is er gesproken over de doorgaande lijn gesprekken die in het voorjaar van 2022 weer plaats gaan vinden.

Het scholingsplan 2022 bestaat uit de volgende onderdelen:

Aansluitend op het Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.

*De houder van een kindcentrum waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks voor elke locatie voorschoolse educatie een opleidingsplan vast dat in elk geval tot uitdrukking brengt **op welke wijze de kennis en vaardigheden** van de beroepskracht voorschoolse educatie met betrekking tot de kennis en vaardigheden, onder a tot en met e, worden onderhouden. De houder geeft op concrete en toetsbare wijze uitvoering aan het opleidingsplan, evalueert het plan jaarlijks en stelt het plan aan de hand van de evaluatie zo nodig bij.*

a) het werken met programma's voor voor- en vroegschoolse educatie

- **Scholing nieuwe pedagogisch medewerkers VVE methode Piramide. Coaching op de groep door Piramide trainer tijdens trainingsperiode.**
Doel: Door interactieve training, praktijkopdrachten en coaching op de werkvloer kennis en vaardigheden verwerven om optimaal met Piramide te kunnen werken.
Vorm: Training, coaching en praktijkopdrachten
- **Coaching in het implementeren van Piramide digitaal**
Doel: Medewerkers coachen in het gebruiken van de digitale planners en praatplaten voor op de groep.
Vorm: Piramide trainer sluit aan bij locatie specifieke team overleggen om te informeren over de diversiteit aan mogelijkheden en coachen in het gebruik van Piramide Digitaal.

b) het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling

- **Coaching op de werkvloer door VE Coach en pedagogisch coach peuterspeelgroepen**
Vorm: Coaching door VE coach en pedagogisch coach
Doel: Vaardigheden van de pedagogisch medewerkers versterken om een zo stimulerend mogelijke klimaat voor de peuters te creëren tijdens de vrije spelmomenten, gebruik makend van de zone van naaste ontwikkeling
- **Risicovol Spelen inzetten om zowel motorische ontwikkeling als sociaal-emotionele/persoonlijkheidsontwikkeling extra te stimuleren**
Vorm: Workshop
Doel: Kinderen ervaren laten leren (risicovol spel) waardoor (motorische)vaardigheden en zelfvertrouwen/persoonlijkheidsontwikkeling groeit
- **Borgingsbijeenkomst Piramide: Gebruik van digitale middelen op de groep, 21-eeuwse vaardigheden**
Vorm: Interactieve bijeenkomst waarbij een afwisseling van theorie en praktijk gebruikt wordt om de theorie gelijk toe te kunnen passen in de eigen praktijk
Doel: Bewustwording van de kansen en gevaren van digitale middelen op de groep.

c) het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop afstemmen van het aanbod van voorschoolse educatie

- **Borgingsbijeenkomst Piramide: Pre-teaching en het gebruik van je speelwerkplan**

Doel: Preventieve tutoring gebruiken om holistisch aan de verschillende ontwikkelingsgebieden te werken.

Vorm: Interactieve bijeenkomst met theorie en casusbesprekingen uit de praktijk. Waarbij handvatten worden gevormd om het werken met preventief tutoren te verbinden aan de speelwerkplannen.

- **Versterken van het aanbod voor pientere kinderen**

Doel: Pedagogisch medewerkers handvatten aanbieden voor het uitvoeren en inplannen van activiteiten die geschikt zijn voor pientere kinderen in het huidige dagprogramma

Vorm: Werkgroep van pedagogisch medewerkers samenstellen die gezamenlijk vanuit hun eigen expertise en ervaringen een handreiking samenstellen, uitvoeren en overdragen naar de rest van de pedagogisch medewerkers. De terugkoppeling en evaluatie van de uitvoering hiervan vindt plaats in de teamoverleggen.

d) het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen

- **Investeer in de intake om de samenwerking met ouders een boost te geven.**

Doel: Versterken van de intakegesprekken om in te spelen op de samenwerking met ouders. Een samenwerking op basis van wederkerigheid

Vorm: Tijdens de teamdag een uitwisseling van ervaringen en opstellen van de belangrijkste peilers voor ouderbetrokkenheid versus intake. Wat kunnen we aan onze intake veranderen om ouders meer een samenwerkingspartner te laten worden?

- **Ouderbijeenkomsten Risicovol spelen, ieder dorp een eigen bijeenkomst**

Doel: Op een interactieve manier ouders informeren over het belang van risicovol spelen, zowel op de peuterspeelgroep als thuis

Vorm: Ouderavonden per locatie georganiseerd door leidinggevende en pedagogisch medewerker van betreffende locatie

- **Evaluatie en uitwisseling VVE thuis**

Doel: ouderbijeenkomsten en presentatie van het aanbod VVE thuis versterken

Vorm: Uitwisseling ervaringen en evaluatie afgelopen periode door pedagogisch medewerkers en VE thuis medewerkers.

- **Coaching in oudergesprekken**

Doel: Versterken van de samenwerkingsrelatie tussen ouder en pm'er door te investeren in gespreksvaardigheden

Vorm: Coaching door VE coach tijdens oudergesprekken.

e) het vormgeven van de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en vroegschoolse educatie en van een zorgvuldige overgang van het kind van voor- naar vroegschoolse educatie

- **Dorpsgesprekken doorgaande lijn**

Doel: Verschillende professionals in de dorpen verbinden met elkaar om de doorgaande lijn van voor- naar vroegschool te versterken

Vorm: Gesprekken met vertegenwoordiging vanuit voor- en vroegschool en belangrijke samenwerkingspartners uit de sociale kaart. Deze gesprekken worden voorgezeten door VVE Coördinatoren Scala. Voor het opstellen van de agendapunten is reeds input vanuit de professionals gevraagd.

- **Jaarlijkse VVE Bijeenkomst met gemeenschappelijk gedragen thema (nader te bepalen)**

Doel: afstemming en samenwerking bevorderen

Vorm: Fysieke bijeenkomst waarbij theorie, praktijkervaringen en interactie met elkaar centraal staan. Het onderwerpt voor 2022 zal nog nader bepaald worden.

Naast de specifieke opleidingsdoelen is er een aantal terugkerende activiteiten waarin de deskundigheidsbevordering van medewerkers onderhouden en verder ontwikkeld zal worden naar aanleiding van actuele zaken.

- Bezoek peuterspeelgroepen door leidinggevende/pedagogisch beleidsmedewerker minimaal twee keer per jaar met als doel bespreken het werken op de groep met de peuters, speelleeromgeving, samenwerking pedagogisch medewerkers, contacten met ouders.
- Team 1 en team 2 overleg, 2 keer per jaar. Tijdens dit overleg worden inhoudelijke onderwerpen uitgediept zoals werken met de Meldcode, voeren van oudergesprekken, het mentorschap, werken met VE, groepsmanagement.
- PMO, overleg voor alle pedagogisch medewerkers 3 x per jaar met daarin aandacht voor VE ontwikkelingen binnen de gemeente, pedagogische onderwerpen en Piramide op de werkvloer. Bij dit overleg schuiven, op uitnodiging, ook mensen aan van de bibliotheek, medewerkers van de Stapprogramma's, medewerkers van JGZ, consultant Jonge Kind, Piramidetrainer om ervaringen en ideeën uit te wisselen.
- Werken aan kwaliteit; welke kwaliteiten hebben we binnen het team van pedagogisch medewerkers? Hoe kunnen we deze kwaliteiten inzetten? Hoe leren we van elkaar en hoe delen we met elkaar?
- Inzet van pedagogisch coach en VE coach (zie pedagogisch beleidsplan)

Concept jaarplanning/indeling 2022:

Januari	Piramide training Follow up Schaduwkanten van het ouderschap
Februari	Piramide training Coaching Piramide digitaal per team (aansluiten bij teamoverleg) Borging Piramide: Gebruik van digitale middelen op de groep, 21-eeuwse vaardigheden Gezonde Kinderopvang Workshop risicovol spelen medewerkers
Maart	Piramide training Workshop risicovol spelen medewerkers Dorpsgeprekken doorgaande lijn VVE Gezonde kinderopvang
April	Piramide training Risicovol spelen ouderavonden Start werkgroep pientere kinderen
Mei	Piramide training Borging Piramide: Pre-teaching en gebruik van je speelwerkplan
Juni	Piramide training Evaluatie VVE thuis
Juli	Piramide training
Augustus	Start dag met alle pedagogisch medewerkers; thema samenwerking met je team en ouders (wat kunnen we in intake doen/ veranderen om een echte samenwerking met ouders aan te gaan?
September	Piramide training Herhalingscursus BHV en Kinder-EHBO
Oktober	Piramide training Terugkoppeling werkgroep pientere kinderen in teamoverleg
November	Gemeentelijke bijeenkomst in het kader van "Het jonge kind in Ooststellingwerf" (VVE). Het thema van deze bijeenkomst ' : wordt nog nader vastgesteld in overleg met onderwijs, JGZ , Kinderopvang, PSG en gemeente Ooststellingwerf.
December	